

ELIŠKA KRÁSNOHORSKÁ (1847 – 1926)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

166. výročí narození

Dne **18. listopadu 1847** se narodila česká básnířka, libretistka, spisovatelka, překladatelka a průkopnice ženského hnutí, **Eliška Krásnohorská**.

Vlastním jménem **Alžběta Pechová** pocházela z Prahy, z početné rodiny řemeslníka; měla sedm sourozenců. Otec rodiny brzy zemřel a rodina se ocitla ve svízelné situaci, přesto se matce podařilo zajistit dětem vzdělání. U Pechů se žilo kulturním životem, jehož ráz určovali dva nejstarší bratři, malíř a hudebník. Také Eliška již v mládí projevovala **všestranné umělecké nadání**, ale nevléčitelná revmatická **choroba kloubů** ji zabránila věnovat se hudbě. Její zájem o literaturu tím ještě zesílil a proměnil se v aktivní tvůrčí účast na českém literárním dění. Neúnavně se věnovala i ženskému hnutí, pro něž ji získala Karolína Světlá. Pracovala zejména **v redakci Ženských listů** a v Ženském výrobním spolku. Zasloužila se o založení **prvního českého dívčího gymnázia Minerva** (1890), prvního dívčího gymnázia v celém Rakousku-Uhersku vůbec, a velkou zásluhu měla i na tom, že bylo ženám povoleno studovat na vysoké škole. Ke konci svého života se jí **dostalo četných poct**, stala se řádným členem České akademie věd a umění, Karlova universita ji udělila doktorát filosofie h. c., dívčí gymnázium Minerva bylo označeno jejím jménem. Zemřela **v Praze 26. listopadu 1926**, sklíčena trvalou chorobou kloubů, která jí po celá desetiletí nedovolovala opouštět byt. Je pohřbena v Praze v rodinné hrobce na Olšanech. V její básnické tvorbě je nejvýznamnější přírodní a intimní lyrika (sbírky **Z máje žití**, **Ze Šumavy**). Natrvalo se však zapsala do dějin české kultury především jako **autorka několika libret** k operám B. Smetany (Hubička, Tajemství, Čertova stěna), Z. Fibicha (Blaník) a Karla Bendla (Lejla, Břetislav ad.). Bohatá byla i její **překladatelská činnost**, překládala poezii Puškina a Mickiewicze. Významná je i pro vývoj literatury pro mládež. Stojí u zrodu české prózy s dívčí hrdinkou, píše divadelní hry pro mládež a básně pro nejmenší, tvorbu pro děti sleduje i jako kritička a teoretička literatury. Spolu se Sv. Čechem patřila Eliška Krásnohorská k ruchovcům, bojovala proti Vrchlického kosmopolitismu, tak proti nové poezii 90. let 19. století.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Drahomíra Vlašínová: Eliška Krásnohorská

Eliška Krásnohorská - Bedřich Smetana: vzájemná korespondence

Eliška Krásnohorská: Celínčino štěstí; Rozpomínky; Vlny v proudu: řada básní; Ze Šumavy: Bajky velkých; Ženská otázka česká.

